

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתפג

ערב שבת קודש

פרשת קורח

כ"ב בסיוון ה'תשע"א

יוצא לאור עלידי

מכון ליובאוויטש שעליד

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ב בסיון ה'תשע"א – כ"ט בסיון ה'תשע"א

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ב בסיון	הל' סוטה פרק ד. פעמי הכן וגו'. ספר קדושה והוא ספר חמישי... הל' איסורי ביאה... בפרקים אלו. פרק א-ב.	הל' גזילה ואבידה פרק יח.	מליית קה. של. שלא. שלב. שלג. שלד.
ש"ק	כ"ג בסיון	פרק ג-ה.	הל' חובל ומזיק... בפרקים אלו. פרק א.	מליית שלו. שלה. שלו. שלח. שלט.
א'	כ"ד בסיון	פרק ו-ח.	פרק ב.	מליית שמ. שמא. שמב. שמג. שדמ. שמה.
ב'	כ"ה בסיון	פרק ט-יא.	פרק ג.	מליית שמח. שמת. שנ. שגא.
ג'	כ"ו בסיון	פרק יב-יד.	פרק ד.	מליית שנב. שמוז. שמו.
ד'	כ"ז בסיון	פרק טו-יז.	פרק ה.	מליית נב. נג. נה. נד. שנד. שס. שסא.
ה'	כ"ח בסיון	פרק יח-כ.	פרק ו.	מליית קסא. קסב. מ"ע לח. מליית קס. קנח. קנט.
ו'	כ"ט בסיון	פרק כא-כב. הל' מאכלות אסורות... בפרקים אלו. פרק א.	פרק ז.	מליית שג. מ"ע קמט.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה						
ו', כ"ב בסיון	2.57	4.08	5.43	9.07	12.43	1.19	7.50.2	8.18
ש"ק, כ"ג בסיון	2.58	4.08	5.44	9.08	12.43	1.19	7.50.3	8.18
א', כ"ד בסיון	2.58	4.09	5.44	9.08	12.43	1.19	7.50.5	8.18
ב', כ"ה בסיון	2.58	4.09	5.44	9.08	12.44	1.19	7.50.6	8.18
ג', כ"ו בסיון	2.59	4.09	5.45	9.08	12.44	1.19	7.50.6	8.18
ד', כ"ז בסיון	2.59	4.10	5.45	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19
ה', כ"ח בסיון	3.00	4.10	5.45	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19
ו', כ"ט בסיון	3.01	4.11	5.46	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י
קורח	8:31	7:13	8:34	7:28	8:35	7:21	8:32	7:29
חוקת	8:31	7:13	8:34	7:29	8:35	7:22	8:32	7:29

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעליד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לתת לקב"ה את הטוב והמובחר

תיקון מחלוקת קורח על-ידי מתנות כהונה - להקדיש לה' את המובחר מכל דבר • מיד לאחר הקימה בבוקר יש להתפלל וללמוד, ורק לאחר מכן להתעסק בענייני רשות, אך מעט הזמן בכמות צריך להיות העיקר והקובע • המענה לטענת קורח כיום: גם אם הוא "מלא תורה", צריך לציצית ומזוזה - ביטול, אהבה ויראה • וכיצד בא הדבר לביטוי בגשמיות בברכת כהנים? • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ו"הוי' נחלתם", ולכן הנתינה להם נחשבת כנתינה להקב"ה, והכהנים "משלחן גבוה קא זכור".⁷
ולכן - כמו שכתב הרמב"ם⁸ - גם עתה ישנו עניין זה: כשאדם נותן לעני לאכול, עליו לתת לו "מזן הטוב והמתוק שבשולחנו", "כיסה ערום (כמו שכתוב⁹ כי תראה ערום וכסיתו") יכסה מן היפה שבכסותו", וכן "אם בנה בית תפילה, יהיה נאה מבית ישיבתו", כמו שכתוב¹⁰ "כל חלב להוי'".
- בכלל נחשב הרמב"ם לספר של נגלה, ואף-על-פי-כן, במקומות רבים הכניס רמזים של פנימיות התורה¹¹, וכמו כן כאן נקט הרמב"ם ג' העניינים של מזון, לבוש ובית¹² - כלומר, שמכל העניינים שיש לאדם - ממזון, לבוש ובית - עליו ליתן את הראשון והטוב ביותר ("דאָס

א. פרשתנו¹ פותחת בעניין "ויקח קרח", בו מסופר אודות מחלוקת קרח על כהונת אהרן; לאחר זה מסופר אודות מטה אהרן², שהוא הוראה על אמיתות כהונתו של אהרן; ולאחרי זה מדובר על דבר מתנות כהונה³, שגם עניין זה שייך להנ"ל.⁴
עניינם של מתנות כהונה הוא - שמכל דבר שהיה לאדם, הוצרך ליתן לכהנים, הן מעניינים של אור פנימי והן מעניינים של אור מקיף: אור פנימי - כמו תרומה וביכורים, ואור מקיף - כמו ראשית הגז, שהוא עניין השייך ללבושים.
הכתוב⁵ מבאר את עניין מתנות כהונה - שמכל דבר יש ליתן את ראשיתו להקב"ה, שהרי הכהנים "הוי' הוא נחלתם"⁶, אינם מתעסקים בעניינים גשמיים

(1) שיחה זו (מלבד ס"ו) הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר (באידית), ונרפסה בלקו"ש ח"ב ע' 326 ואילך. במהדורה זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.
(2) יז, טז ואילך.
(3) יח, ח ואילך.
(4) ראה פרש"י עה"פ.
(5) שם, יב"ג.
(6) ראה שם, כ. עקב יו"ד, ט. פ' שופטים יח, ב. רמב"ם סוף ה'ל

שמיטה ויובל.

(7) ביצה כא, א. וש"נ.

(8) סוף הל' איסורי מזבח.

(9) ישע"י נח, ז.

(10) ויקרא ג, טז.

(11) ראה גם תורת מנחם - התוודעויות ח"ט ע' 110. וש"נ.

(12) ראה בהנסמן במפתח ללקו"ת ערך "מזון לבוש בית".

ולכן כשדובר במדינה זו - אמריקא - אודות סדר הלימודים בישיבות, עמד הרבי¹⁸ בתוקף על כך שבשעות הבוקר ילמדו לימודי קודש דווקא, ולימודי חול יהיו רק אחר חצות היום, כיון שבבוקר, כשהראש הוא לאחר מנוחה ("אויסגערוט"), זהו הזמן הטוב ביותר, וכפסק הרמב"ם⁸ "כל חלב להוי", ורק במשך היום, אזי יכול לעסוק בעניין "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה"¹⁹.

ועניין זה נוגע לבעלי עסק: אף שעסקם הוא ב"עובדין דחול" - עליהם לדעת שהעיקר הוא תורה ותפילה, ואת הזמן הראשון והטוב ביותר ביום יש ליתן להקב"ה. לכל לראש צריכים להתפלל, אחרי התפילה צריכים ללמוד (כדין - שצריך לילך "מבית הכנסת לבית המדרש"²⁰), ורק אחר כך לאכול פת שחרית (כפסק הצמח צדק²¹ שפת שחרית היא אחרי התפילה, וכיון שמבית הכנסת צריך לילך לבית המדרש, נמצא שפת שחרית היא גם אחרי הלימוד), ורק אחר כך אפשר לעסוק בענייני הרשות.

יש לדעת שהעיקר הוא תורה ותפילה, ולא שבעיקר יהיה שקוע בעסק, וילמד "פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית"²² רק כדי לצאת ידי חובת השולחן-ערוך, לומר את התיבות ולא לשמוע מה שפיו מדבר, ולא להתבונן במה ששומע. את הזמן הטוב ביותר, את הכוחות הטובים ביותר, את יגיעת הראש ואפילו את יגיעת הכפיים²³ - יש ליתן לתורה ותפילה.

הן אמת שתרומה צריכה להיות "ראשית ששיריה ניכרין"²⁴, וכן הוא גם במעשר שצריך להיות חלק עשירי, וכפי תקנת אושא "אל יבזז יותר מחומש"²⁵ - מלבד מה שכתב אדמו"ר הזקן²⁶ שכאשר מדובר אודות הצלה, "לא גרעה רפואת הנפש כו' וכל²⁷ אשר

ערשטע און דאָס בעסטע" לכהן שבנפשו פנימה, כלומר לעניינים של קדושה, שהרי "עני" (שצריכים ליתן לו מזון ולבוש) קאי על הנפש האלקית אצל בינוני¹³.

ובנוגע לבית - כותב הרמב"ם בפירוש "בית תפילה", שזהו להקב"ה.

בכדי שפרטי ההנהגה יהיו באופן זה, צריכה להיות הכנה כללית - שזהו שמסיים הרמב"ם "הקדיש דבר כו' וכן הוא אומר כל חלב להוי", שצריכה להיות הכנה כללית שהעיקר הוא "להוי", ואז נעשים גם פרטי הנהגותיו בענייני מזון לבוש ובית באופן שהטוב ביותר נותן הוא לכהן שבנפשו פנימה.

ועניין זה נוגע גם בגשמיות, כי מכיוון שזהו עניין של מתנות כהונה, הרי בעניין זה ישנה הוראה - המעשה¹⁴ באחד שנתן פחות מעשר ממה שהיה צריך ליתן, ולשנה הבאה היה לו רק אותה כמות כפי שהיה צריך ליתן לכהן.

ב. וכן הוא גם בנוגע לזמנים: ישנם זמנים שבהם אין לאדם שייכות להוויות העולם, ובכלל הרי זה שנותיו הראשונות של האדם, וישנם זמנים שבהם עסוקים בהוויות העולם. וכן במשך השנה ישנם ימי החול שבהם טרודים, ושבתות ומועדים שבהם אין טרודים, ובפרט ראש השנה ועשרת ימי תשובה, שאז הוא "קירוב המאור אל הניצוץ"¹⁵.

יש לדעת ש"כל חלב להוי": יש לתת להקב"ה את הזמן הראשון והטוב ביותר. בכל יום גופא, הזמן הטוב והרגוע ביותר של האדם הוא מיד בקומו בבוקר, שאז ראשו רגוע - זמן זה יש לתת להקב"ה, כמו שכתוב¹⁶ "ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה גו", ופירש כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁷: "ראשית עריסותיכם" - "דתיכף ומיד בקום האדם מעריסתו, יתנו לה' תרומה", שעליו ליתן זמן זה להקב"ה.

18) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ו ס"ע שעו ואילך, ובהנסמן בהערות שם.

19) פ' ראה טו, יח.

20) ברכות ומו"ק בסופן. שו"ע אדה"ו או"ח רסקנ"ה.

21) פס"ד לאו"ח ספ"ט.

22) מנחות צט, ב. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ג ה"ד.

23) ראה תורת מנחם - התועודיות ח"ה ע' 69 ואילך. וש"נ.

24) עירובין לו, ב. וש"נ.

25) כתובות נ, רע"א. וש"נ.

26) תניא אגה"ק ס"י. וראה אגה"ת פ"ג.

27) איוב ב, ד.

13) היפך מהלל, שהוא "גומל חסד עם העלובה" - תניא פכ"ט.

14) ראה לקו"ת בחוקותי מט, א.

15) תורה עשר תעשר - תענית ט, א. תנחומא ראה יו"ד (באבער - ז). יל"ש ראה רמז תתצב.

16) קונטרס העבודה ספ"ה. סה"מ קונטרסים ח"א יא, א.

17) שלח טו, ב.

18) סה"מ שם קכח, א. קסה, א.

סגולה - יש צורך במשה רבינו; אבל דור המדבר, שהיה "דור דעה"³³, ואצל שבעים הזקנים היה עניין "ואצלתו מן הרוח"³⁴, ועל-ידם נמשך עניין זה בכל שישים רבוא בני-ישראל עם הנשמות פרטיות³⁵, הרי מכיוון שאוחזים במדרגת האצילות - טענו הם - "מדוע תנשאו", לשם מה זוקקים למדריגה נעלית יותר?

על דרך זה ישנה גם עתה טענת קרח זו (שהרי כל העניינים שהיו בשעת יציאת מצרים ישנם גם לאחרי

לאיש יתן בעד נפשו", אבל אין זה עניין הצדקה - אבל אפילו כאשר כל היום מנוצל לעסק ומיעוטו לתורה ותפילה, הרי מיעוט זה הוא עיקר כל היום, ולכן הרי זה צריך להיות ה"חלב".

וההכנה הכללית לזה צריכה להיות קבלת עול, שמיד בקומו משנתו יאמר "מודה אני" בקבלת עול, ותהיה אצלו ההנחה ("דער אפלייג") ש"כל חלב להוי" כנ"ל, ועניין זה נוגע גם בגשמיות, כנ"ל.

בעלי עסק, אף שעסקם ב"עובדין דחול" - עליהם לדעת שהעיקר הוא תורה ותפילה, ואת הזמן הראשון והטוב ביותר ביום יש ליתן להקב"ה

זה), שטוען: מכיוון שהוא בעל תורה, הרי די בכך, ואין צורך ביותר מזה -

על כך אומרים³⁶, שאין מספיק ב"טלית שכולה תכלת", אלא צריך להיות ציצית דווקא, שעניינה יראה וביטול³⁷. וכן "בית שמלא ספרים", שהוא מלא תורה, חייב במזווה, שבמזווה ישנן ב' הפרשיות "שמע" ו"והיה אם שמוע", שבפרשת "שמע" נאמר³⁸ "ואהבת", ופרשת "והיה אם שמוע" עניינה יראה.

וזהו עניין המזווה: כשם שהמזווה שומרת על הבית וכל אשר בתוכו, כמו כן ב"בית שמלא ספרים", שיש בו תורה - אם אין בו אהבה ויראה אזי חסר בעניין התורה, כיון ש"אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחא לעילא"³⁹. וזהו "בית שמלא ספרים חייב במזווה", היינו, שהאהבה ויראה שומרים על התורה,

ג. קרח חלק על כהונת אהרן. טענתו של קרח היתה שאין צורך לתת "כל חלב" לכהן, כיון ש"כל העדה כולם קדושים ובתוכם הוי' ומדוע תנשאו"²⁸.

יש טענה שאפילו בשעה שאין עוסקים בתורה הרי גם אז "אכל בי עשרה שכינתא שריא"²⁹, שעניין זה הוא אפילו בשעה שאינם עוסקים בדברי תורה³⁰; ואפילו אם הוא אחד - הרי יש לו נפש אלקית, ואפילו לקל שבקלים יש נשמה, אלא שהיא בבחינת מקיף³¹, וכמילא, בכל מקום שהולך, הולך הוא יחד עם הנשמה ועם הקב"ה, ואם כן - "מדוע תנשאו"?

ובפרט אם הוא בעל תורה - יכול הוא בודאי לעשות כרצונו, שהרי "תורה מגנא ומצלא", "עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה"³², וממילא יכול הוא לדבר כו', והתורה תגן עליו.

- איתא במאמר חסידות, שטענת ופלוגתת קרח נגד משה ואהרן היתה, שכיון שכולם הם נשמות דאצילות, אין צורך בעניין של "תנשאו". בדורות שלאחרי זה, שבהם נשמות דאצילות היו רק יחידים

(33) פסיקתא פרשת פרה פי"ד, ט. במדב"ר פי"ט, ג. וש"נ. וראה לקו"ת שלח לו, ב.

(34) בהעלותך יא, יז.

(35) ראה תניא פל"ז (מח, א).

(36) ירושלמי סנהדרין פי"ה א. במדב"ר פי"ח, ג. תנחומא פרשתנו ב.

(37) כמבואר בהמאמר (מהנחה בלתי מוגה).

(38) ואתחנן ו, ה.

(39) תקו"ז ת"י (כה, ב), הובא בתניא פל"ט"מ. וראה פסחים נ, ב (ובנצ"ז לתקו"ז שם). וראה גם מכתב כ"ח תשרי שנה זו

(אגרות-קודש ח"ח ע' ח). בהערה.

(28) פרשתנו טז, ג.

(29) סנהדרין לט, א.

(30) ראה תניא אגה"ק סכ"ג. ירושלמי עירובין פ"א ה"י בקרבן העדה ד"ה וכמה. תוספות נדרים ח, א. ואכ"מ.

(31) תניא ספי"א.

(32) סוטה כא, א. עיי"ש.

למטה⁵⁰; "שקדים" - שוקד על הטוב⁵¹, בכל הרברים הטובים, בכל המצטרך לו בגשמיות וברוחניות.

* * *

ה. שבת זו היא שבת מברכים חודש תמוז, חודש הגאולה דנשיא ישראל⁵².

כאשר מוציאים אדם משביה, מבור עמוק, הרי הסדר הוא שבתחילה מוציאים את הראש, אחר כך את הגוף (האמצע), ואחר כך את הרגליים. ונמצא, שכאשר ישנה גאולת הראש (ובענייננו: גאולת נשיא הדור), הרי זו הודעה שבקרוב ממש ("באלד באלד") תהיה גם הגאולה של האמצע, וכן של הרגליים והעקביים.

ויתרה מזה: כיון שהראש קשור עם כל הגוף, הרי כל זמן שעדיין לא הוציאו את כל הגוף מהשביה - הרי גם עבור הראש אין זו גאולה שלימה. וכאשר ישנה גאולת הראש, הרי זו הודעה שבקרוב ממש (כיון שיכול להימשך זמן קצר בלבד) באה גם הגאולה של הרגליים.

והתחלת ההמשכה על עניין זה היא בשבת מברכים - כפי שאנו מתברכים בברכת החודש: "יחדשהו כו", היינו, שכל העניינים שצריכים להימשך בחודש זה יומשכו באופן המתאים, בכל פרטי הלשונות שאומרים בברכה זו, ומסיימים "ונאמר אמן" - ש"אמן" הוא לשון התאמתות⁵³, ובגימטריא "הוי' אדניי"⁵⁴, דהיינו שכל זה יתאמת בכל המדרגות, בשם הוי' ושם אדני, שהם עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא, והיינו, שהגאולה תומשך בכל המדרגות, גם בכחינת עקביים.

* * *

ו. נעשה מנהג "לקחת" איזה עניין לחזור בבת-כנסת ("מיטנעמען עפעס אין די שולן"). הנקודה בפרשה זו היא עניין "ויקח קרח",

- (50) ראה לקו"ת שם.
- (51) ראה לקו"ת שם, ב. נו, ב.
- (52) בהבא לקמן - ראה מכתב כ"ט סיון; א' תמוז; ו' תמוז שנה זו (אגרות יקודש ח"ט ע' קמ; ע' קמז; ע' קעא).
- (53) ראה שבועות לו, א ובפרש"י.
- (54) ראה סה"מ מלוקט ח"ד ע' כה. וש"נ.

שתהיה כראוי, "שיראתו קודמת לחכמתו" - רק אז "חכמתו מתקיימת"⁴⁰. ו"כל האומר אין לו אלא תורה כו"⁴¹.

ד. עונשו של קרח היה "וירדו חיים שאולה"⁴². ואיתא על זה⁴³, שהחידוש בזה היה צירוף ה"שאל" עם "חיים". נמצאים ב"שאל תחתית", שקועים ברע ובעומק רע, וחושבים שחיים; טוענים ש"כולם קדושים", מכיוון שיש לו נשמה, ולכן בכל מקום שנמצא הרי הוא עם הקב"ה ("ובתוכם ה"). טענתו של קרח ש"כולם קדושים" היא אכן אמת. בכל מצב שהוא, יש בו נשמה ויש בו תורה. אבל אף-על-פי-כן הרי הוא שקוע ב"שאל" - שכן, מה היא פעולת התורה, בשעה שהתורה נמצאת במקום אחד, והוא נמצא במקום אחר?

יתירה מזה: כמו שכתוב אדמו"ר הזקן⁴⁴ שכאשר לומדים תורה שלא כראוי, אזי נמצאת התורה בגלות בקליפות, שזהו מה שכתוב בתיא⁴⁵ "כמשל האוחז בראשו של מלך . . . וטומן פניו" במקום שהוא "מלא צואה". וזהו פירוש נוסף בתיבות "חיים שאולה" - שלוקח עמו את התורה, שהיא חיים, לשאל תחתית. והעצה לזה היא "מתנות כהונה" - לתת את זמנו הטוב ביותר, ואת כוחותיו הטובים ביותר, לתורה ותפילה. הן מ"מזון", הן מ"לבוש" והן מ"בית" - ייתן את ה"ראשית", הטוב ביותר, להקב"ה. והכנה כללית לזה - שמיד בקומו משנתו יאמר "מודה אני" בקבלת עול.

ועל-ידי עניין מתנות כהונה - ישנו עניין ברכת כהנים, "יברכך גו' וישמרך"⁴⁶, "בבנים" ו"בממון"⁴⁷ וכו', ובאופן ד"פרח מטה אהרן"⁴⁸, היינו, ש"עד מהרה ירוץ דברו"⁴⁹ - ההמשכה אינה נפסקת אלא יורדת

(40) אבות פ"ג מ"ט (פרק דשבת זה).

(41) יבמות קט, ב.

(42) פרשתנו טז, לג.

(43) ראה "היום יום" כו סיון.

(44) הל' ת"ת פ"ד סה"ג. תניא ספ"ל ט.

(45) ספכ"ד.

(46) נשא ו, כד.

(47) במדב"ר פי"א, ה. הובא בלקו"ת פרשתנו נה, ד.

(48) פרשתנו יז, כג.

(49) תהלים קמז, טו.

ושלא ישתכר את הדולרים שיצטרך לשלם לרופאים. וזהו "וישמרך" - שהממון ינוצל לעניינים בריאים ושמחים.

ומסיים: "וישם לך שלום"⁵⁹ - "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום"⁶⁰, שגם כאשר העניין של "בכל אשר תעשה", הכלי לברכה, הוא כלי מועט - ישנו עניין השלום שהוא "מחזיק ברכה".

ואחר כך - מתחיל עניין "ואני אברכם"⁶¹, שתוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר⁶². כאשר נותנים להקב"ה מתנות כהונה, כדברי הגמרא²⁹ "אלקיכם כהן הוא" - אזי "ואני אברכם", שהוא מרובה על העיקר.

ב"ואני אברכם" ישנם שני פירושים⁶³: (א) לכהנים. (ב) לישראל. ועל-פי הנ"ל: "אברכם" לכהנים - שבנפשו, דהיינו ברכה ברוחניות, שתהיה לו חיות ועריבות ("געשמאק") בלימוד התורה וקיום המצוות, וברכה לישראל - שהוא עניין "בכל דרכיך"⁶⁴, ובגשמיות בכל המצטרך.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת קרח ה'תשי"ד.
תורת מנחם כרך יב עמ' 54-61)

שחלק על כהונת אהרן וטען ש"כולם קדושים". יש טוענים ש"כולם קדושים", כל אחד יכול לפסוק כרצונו, כל אחד הוא "פוסק" - מה מותר ומה אסור. ולכן, צריכים לדעת, שזו היתה שיטת קרח, וכתוצאה מזה נעשית מחלוקת גם ביניהם עצמם - "מחלוקת כו' שאינה לשם שמים זו מחלוקת קרח וכל עדתו"⁵⁵. צריך להיות ביטול לבעלי תורה, לאלו שיכולים לפסוק על-פי תורה, שהפסק שלהם פועל גם על המציאות, כידוע שהתורה היא "בעל-הבית" על המציאות⁵⁶.

עוד יש "לקחת" מפרשה זו את העניין המדובר אודות מתנות כהונה, כפי שמבאר הרמב"ם⁵⁷: "כל חלב להוי", שכאשר נותנים לעני - שבזה נותן הוא להקב"ה, כמו שכתוב⁵⁷ "מלוה ה' חונן דל" - צריך ליתן מהמובחר, וכן הוא בבית-תפילה.

כלומר: את הטוב שבזמנו, את הטוב שבכוחותיו, את הטוב שבכל מה שיש לאדם, שהדבר הטוב והיקר ביותר לאדם הוא ילדיו - עליו לתת את ילדיו להקב"ה, ואת הזמן הטוב ביותר של ילדיו, שהם שנותיהם הראשונות.

ואז זוכים לברכת כהנים: "ברכך" - בבנים ובממון, "וישמרך" - שהממון ינוצל לעניינים בריאים ושמחים. וכמדובר פעם⁵⁸, שבכך שיש לאדם ממון בלבד, עדיין אינו מובטח ("מ'איז נאך ניט באוואָרנט"), כי בשעה שהכסף מתבזבז על רופאים, הרי מוטב להיות בריא

(55) אבות פ"ה מ"ז. וראה ספר החיים (לאחיו של המהר"ל) חלק גאולה וישועה פ"ג. וראה גם קונטרס "שלום יהי" (נ.י. תשמ"ט) ס"ה (ע' לו ואילך). וש"נ.

(56) ראה ירושלמי כתובות פ"א ה"ב. וש"נ. הובא בש"ך (ושו"ע אדה"ז) יו"ד סקפ"ט סקי"ג (סקב"ג).

(57) משלי יט, יז.

(58) ראה תורת מנחם - התוועדיות ח"ד ע' 74. ח"י ע' 140.

(59) נשא ו, כו.

(60) עוקצין פ"ג מ"ב.

(61) שם, כו.

(62) ב"ר פס"א, ד. תנחומא (באָבער) ס"פ חיי שרה. וראה קונטרס "חנוך לנער" קרוב לסופו (ס"ע 48).

(63) חולין מט, סע"א. הובא בפרש"י עה"פ.

(64) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג.

'כוח' לעמוד 'הכן' לגאולה

נשיא דורנו יכול לתבוע

..אף-על-פי שנמצאים אנו בעולם הזה התחתון בגלות, בגלות זה האחרון, ושם גופא - בחצי כדור התחתון (המקום של רוב מניין ובניין בני-ישראל בזמננו) - הרי אדרבה: דווקא ממצב וממצב ומקום התחתון והגלות, עד בתחתון שאין תחתון למטה ממנו - נפעלת העלייה הכי גדולה ובכל הדרגות והדורות שלפני ושלמעלה מזה, כולל גם דחצי כדור העליון והדורות הנעלים ביותר. . עד להעלייה של הגאולה האמיתית והשלימה, גאולה לכל העולם כולו (כולל חצי כדור העליון), ועבור כל הדורות כולם.

.. יש לומר, שכשם שזה בנוגע לכללות עניין הגלות וגאולה, כך הוא גם בנוגע למקום פרטי שנמצאים בו ב"חצי כדור התחתון" - שהיות שזה ה"מקדש מעט" המקום ששם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קבע את מקומו, בתור המקור להפצת המעינות חוצה בכל העולם כולו, הרי דווקא במקום ומקום זה נפעלת הגאולה ובניין בית המקדש השלישי, "מקדש אד" כוננו ידיך".

..שאת זה יכול כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לתבוע להביא בפועל, שלכל לראש נעשה הגילוי ד"מקדש אד" כוננו ידיך" במקום זה ("שבע מאות ושבעים") שבו הוא חי ופעל עבודתו במשך עשר שנים האחרונות שלו, הסך-הכול דכל עבודתו.

..בעמדנו בזמן ומקום זכאי - בחודש השלישי, ובית משולש, בית תורה תפילה ומעשים טובים. . ושם גופא, ביום כ"ח סיון - כשעומד בגלוי הכוח של כל חודש השלישי (ג' פעמים ג' פעמים ג'), שעניינו: המשכת וגילוי אלקות למטה באופן של קיימא -

מקבל כל יהודי תוספת כוח וחזיון לקיים השליחות דדורנו זה - שעליו ישנו השליחות והאימרה של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שצריכים לעמוד "הכן כולכם" לקראת קבלת הגאולה האמיתית והשלימה, ובראשם - משיח צדקנו, דוד מלך ישראל...

(שיחת כ"ח ניסן ה'תשנ"א. התוועדות תנש"א כרך ג עמ' 382-384)

לעתיד תתמלא משאלתו של קרח

על-פי הידוע גדול מעלתו של קרח בפנימיות העניינים - שקרח רצה שהלוויים יהיו למעלה מהכוהנים, בדוגמת אופן ההנהגה דלעתיד לבוא, כמבואר בתניא. . וזהו "והכוהנים הלויים" - שמעלת הכוהנים תכתא בזה שהם לוויים. שעניין זה קשור עם מעלת הגבורות על החסדים, "כמעלת הזהב על הכסף" (תניא שם) - זאת אומרת, ששאפתו של קרח תתגשם בפועל לעתיד לבוא!...

ולכן, מבלי הבט על מה שנתבאר... שעניינו של קרח הוא להרוס את העניין דאות ה"א שעל-ידה נברא מציאות העולם הזה - הרי כל זה הוא רק בנוגע לעולם הזה, אבל בנוגע לעולם הבא, לעתיד לבוא, תתגלה מעלתו של "קרח" בהתאם לאמיתת עניינו.

וכידוע הפירוש במאמר רז"ל אודות קרח ועדתו שאין להם חלק לעולם הבא - שזהו לפי שהם בדרגא עליונה עד כדי כך שעולם הבא אינו נחשב לשכר עבורם!

ועל-פי זה מובן בפשטות מדוע ישנה פרשה בתורה בשם "קרח" - כי מצד אמיתית ופנימיות העניינים הרי מעלתו של "קרח" גדולה ביותר.

(התוועדות תשכ"ב כרך ד, עמ' 1788)

הרשב"א - מחדש ופוסק

- ההספק הגדול של הרשב"א ממחיש את המושג "הצלחה בזמן" • שיטתו ברחיצת ידיים כשיטת אדמו"ר הזקן • הסבר שנתן הרבי על-פי הרוגוצ'ובי ביישוב דבריו של הרשב"א על הרמב"ם • אם נדחתה הבאת העומר, ממתי תתחיל הספירה? • ומדוע קניין ד' אמות יקנה יותר מקניין חצר? • מקבץ תורני משיחות הרבי שבהן דן בדברי הרשב"א • רשימה שנייה

הצלחה בזמן!

באגרות קודש (כרך ח' עמ' מג) כותב הרבי לאחד שהתנצל ככל הנראה על חוסר סדר בזמן: מה שכותב שאין אצלו סדרים קבועים, הנה ידוע לו דרישת תורת הדא"ח שצריך להיות מוח שליט על הלב ובמילא במידה גדולה אפשר לפעול בעצמו שבשעה שעוסקים בענין אחד אין חושבים כלל וכלל על דבר ענין השני ובמילא אינו מבלבל ועל-דרך סיפורו של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע על-דבר הרשב"א שבטח ידוע לו: מקור הדברים ב'רשימת היומן' תרצ"ה עמ' שסז: "אריכות ימים פירושה, שכל יום בפני עצמו ארוך, (דהיינו) הצלחה בזמן. וזה היה אצל הרשב"א. כך אמר [אדמו"ר] מהר"ש נ"ע". בהרחבה סיפר על-יך הרבי בהתוועדות כ' שבט תש"ל:

הרשב"א היה אומר שלושה שיעורים מדי יום ביומו; היה משיב על שאלות שהגיעו אליו (נשמרו אצלנו רק חלק מהשאלות ותשובות' שלו, וחלק זה עצמו - הוא ריבוי מופלג), היה רופא וטיפל בחולים, ובנוסף לכך - היה מקפיד לטייל בכל יום. וכל אלה בנוסף לעבודת ה' האישית שלו (תפילה ולימוד

לעצמו) כו'.

לכאורה מניין מצא פנאי לכל זה? התשובה היא "הצלחה בזמן": בעת השמעת השיעור - הרי שאר העניינים לא היו קיימים לגביו; כך בעת כתיבת התשובות; כך בעת שהעניק טיפול רפואי, כך גם בעת הטיול...

(השווה: ספר השיחות קיץ ה'ש"ת עמ' 113 ואילך).

הדפסת ספריו - עבודת קודש

ליהודי תושב ארץ-הקודש שהרפיס חידושי הרשב"א על הש"ס בתוספת כתבי-יד וכו' (ב'6-7 כרכים) כתב הרבי (בט' שבט תשמ"ו - 'יומן בית חיינו 770' תשמ"ו (ר"מ הרשקוביץ) עמ' 46): נתקבל ותשואת-חן ואזכיר על-הציון ולהצלחה בעבודתו הקדושה זו ומתוך הרחבה (ובמילא מחירה במחיר השווה וכו') כל המרבה במפתחות הרי ז[ה] משובח. כמו-כן בכמה הזדמנויות בשנים הראשונות, אנו מוצאים אישים ששיגרו לרבי כרכי חידושים לרשב"א עם הוצאתן לאור.

רחיצת ידיים – טהרה או קדושה?

הטריפות, שלא נזכר טריפות זה בתלמוד.
הרשב"א בתורת הבית (הלכות טריפות שער
שני בית שלישי (מב,א)) כתב על הרמב"ם:

"דברי רבינו נראים, אלא שיש להתיישב
בדבר, מפני שאם כן מפני מה לא נשנית טריפותו
במשנתנו, ולא נזכר בגמרא גם כן". לעניין זה
מוכיח הרבי בשיחתו משנת תשמ"ה ('יין מלכות'
עמ' 236-237) מדברי הגאון הרוגוצ'ובי, שיש
שני סוגי טרפות: א) טרפה ש"זה בעצמו גרם
לה" שתמות. ב) טרפה ש"לא זה בעצמו גרם לה"
שתמות, אלא שזו היתה "סיבה" לדבר אחר שיגרם
שתמות.

ולפי זה מתורצת קושיית הרשב"א: המשנה
("אלו טרפות") מנתה רק סוג טרפות שהם עצמם
גורמים למיתה, וזהו "אלו טרפות" – טרפות מצד
עצמם, ואינה מונה את סוג הטריפות שהם סיבה
לדבר אחר שיגרם למיתה.

ספירת העומר והבאתו

לפני מספר שנים התפרסמו הערות שהחזיר
הרבי בשנת תשל"ב על חידושי תורה שכתב הרה"ג
ר' ישראל יצחק פיקארסקי ז"ל, ראש ישיבת תומכי
תמימים המרכזית 770, בעניין שתי הלחם שנפסלו.
ההערות נדפסו ב'הערות וביאורים' אהלי תורה נ"י.
(גליון תתקטו) שהופיע לקראת שבת קודש פרשת
תצווה תשס"ו (ומשם – באגרות-קודש כרך ז"ך
עמ' תקלב-ג).

בין השאר כתב הרב פיקארסקי:

"אם-כן מבואר מדברי הרשב"א מנחות דף ד',
דעומר אם היה אונס שלא יוכלו להקריבו בזמנו
יכולים להקריבו למחר ולא אמרינן בזה עבר זמנו
בטל קרבנו".

ועל זה ציין הרבי ובתחילת דבריו הרגיש הרבי
שהוא כותב את הערותיו בחפזון ("ואני כתבתי
בחפזי") וללא ספרים ("הספרים הנ"ל אינם עתה
תחת-ידי").

באם נפרש כן – הרי אז יתחילו וספרתם לכם
ממחרת השבת (לא) מיום הביאכם גו' [כ"ן] [א]ם] יום
קודם. וב[ל] [ז]את[א] לא אשתמיט חנ"א כו'.

בשנת תשמ"ט נדפסה שיחה ב'ליקוט' השבועי
לפרשת כ"תישא (מופיעה בלקוטי שיחות כרך לא
עמ' 184-190) ותוכנה: שיטת הרמב"ם (הלכות
תפילה פרק ד הלכה ג) שקודם תפילת שחרית
"רוחץ פניו ידיו ורגליו" ככהן שמקדש ידיו ורגליו
קודם העבודה (שו"ת ושב הכהן סימן א); שיטת
אדמו"ר הזקן בזה בשולחנו (אורח חיים מהדורה
קמא סימן ד סעיף א); שני הגדרים שברחיצת
הכהנים – קדושה וטהרה.

בשו"ת ושב הכהן ביאר שטעמו של הרמב"ם
בעניין רחיצת ידיים וכו' הוא כדברי הרשב"א
(שו"ת חלק א' סימן קצא).
אבל דין רחיצת ידיים מטעמו של הרשב"א
הביאו אדמו"ר הזקן בשולחנו, ומבאר הרבי כי
הם שני גדרים: לפי הרמב"ם הוא מצד טהרה,
ואילו אדמו"ר הזקן (והרשב"א) סבורים שזהו מצד
קדושה.

קשה ליישב

יהודי תלמיד חכם גדול – הרה"ג ר' אליעזר
דוד בראנד מירושלים ת"ו – פנה אל הרבי בחורף
תשי"ז, ואגב דיווחו לרבי על נישואי בתו כתב,
כי ביקש לתרץ קושיא של רבי עקיבא איגר על
הר"ן במסכת נדרים עט, א – על-פי דברי הרשב"א
במסכת קידושין דף נ' כו'.

הרבי, באיגרת מ"ז אדר שני תשי"ז (אגרות-
קודש כרך יד עמ' תקתקא), דוחה את תירוץ
וכותב:

צריך-עיון-גדול איך אפשר ליישב כן דעת הר"ן
כיון דפליג הוא עם הרשב"א בהנ"ל. עיין ר"ן קידושין
שם.

טריפה או רק גורם לה

בהלכות שחיטה פרק שמיני הלכה כג כותב
הרמב"ם: "לחי העליון שניטל טרפה", ותמהו עליו
בנושאי-כליו: "איך יעלה על הדעת להוסיף על

קניין רק מרצון

מטעם קניין חצר, איך אפשר שקניין ד' אמות יהיה אלים יותר מקניין חצר (קושיא זו הובאה ב'מגיד משנה' הלכות גזילה ובבית יוסף שם)? והביאור שם בדרך החסידות: בד' אמותיו של אדם מתפשטת בחינת ה'יחידה' שבו, ולכן קונות לו לאדם שלא באמירתו ודעתו, כי בבחינת היחידה אינו נוגע עניין הדעת והשכל. אלא שהתפשטות היחידה בד' אמותיו הוא דווקא בשביל קניין חפץ - הקניית דבר גשמי שמחוץ לאדם. שכן הכוחות הפנימיים של האדם אין ביכולתם להמשיך את היחידה, והיא מתגלית רק בשעה שצריך לברר דבר גשמי שמחוץ לאדם - היינו הקניית חפץ לרשותו של האדם כדי לבררו ולזכרו על-ידי שימוש בו לשם שמים.

* * *

הרשב"א במסכת נדרים יא, ב בשם הראב"ד סבור שהבכור נאכל רק לזכרי כהונה. אמנם הרבי (לקוטי שיחות כרך כג עמ' 134) מביא את דעת ה'לחם משנה' להלכות נדרים פרק א' הלכה יא החולק על כך.

בעניין תנאי בגט הרבי מציין (לקוטי שיחות כרך ח עמ' 58 הערה *48) את דברי הרשב"א בגיטין פד, ב, לגבי איסור קיומו של התנאי שגורם לתחילת נישואין באיסור, למרות שאחר-כך יחול הגט למפרע, ומציין עוד לבית יוסף לטור אבן העזר סימן קמג ד"ה והרשב"א כתב.

לגבי סומא לעניין חיוב במצוות - מביא הרבי (לקוטי שיחות כרך טז עמ' 219), וזה לשונו: "דעת חידושי הרשב"א ב"ק פז, א דלר' יהודא פטור לגמרי מכל המצוות ואפילו מדרבנן, והיינו דרב יוסף דקאמר אנא לא מפקידנא ועבידנא", ומציין עוד לתוספות במסכתות עירובין וראש השנה, וכן ריטב"א בקידושין.

בשיחתו בעניין חטא העגל (לקוטי שיחות כרך יא, עמ' 145 ואילך) מזכיר הרבי את העובדה ש"אי-אפשר שאדם יקנה דבר נגד רצונו". בהערה שם הוא מביא את דברי החתם-סופר ורבי עקיבא איגר וכן את דברי המשנה למלך, ואחר-כך מסיים:

ועל-פי-זה תתורץ קושיית הרשב"א (מובא בשיטה-מקובצת בבא מצינעא שם) על השיטה, שבקניין דאורייתא גם אם אין מכוין מהני, מהסוגיא דעודר בנכסי הגר.

ושוב מוסיף הרבי בשולי הגיליון:

העיר חכם אחד שמה שכתוב כאן בשם החתם-סופר (והרב עקיבא איגר), ושלעל-פי-זה מתורצת קושיית הרשב"א בשיטה מקובצת - שכן כתוב בשו"ת צמח צדק חלק יורה דעה סימן רל ובחלק אבן העזר סימן קנט.

[אך הרבי מגיב על-כך:]

אבל ב'פסקי דינים' (=להצ"צ) אור"ח סימן תמח תירץ לכאורה תירוץ אחר.

ועוד באותה שיחה (הערה 47):

ואף שכתב הנימוקי יוסף... והרשב"א בחידושיו בגיטין (כא),... והריטב"א ביבמות... ובבבא בתרא (שם) שהיכא דדעת אחרת מקנה, קונים גם בלא כוונה - הרי חילק הקצות-החושן (סימן ערה סכ"ה) "דהיינו דווקא בלא כוונה אבל אם כיוון שלא לקנות ודאי אינו קונה בעל כרחו".

ה'יחידה' קונה

ומעניין לעניין: בקונטרס עניינה של תורת החסידות (משיחת י"ט כסלו תשכ"ו) מתרץ הרבי קושיא של הרשב"א: מכיוון שקניין ד' אמות ("ארבע אמות של אדם קונות לו בכל מקום") הוא

פרשת קורח

אתה וכל עדתך הנועדים על ה' (טז,יא)

עיקר חטאם של קורח ועדתו היה בכך שהתנגדו לשם הוי', המורה על הנהגה על-טבעית ועל-שכלית. זה שאמרו רז"ל במדרש "מה ראה קורח לחלוק על משה, פרה אדומה ראה". כלומר: קורח חלק על החוקים שבתורה, שהם מצוות על-שכליות. ולכן נסמכה פרשת חוקת לפרשתנו.

(ספר השיחות תש"א, עמ' 137)

ויקם משה וילך אל דתן ואבירם (טז,כה)

כסבור שיישאו לו פנים ולא עשו (רש"י)

לפנינו לימוד נפלא בהלכות אהבת-ישראל:

בפסוק הקודם נאמר שהקב"ה אמר למשה "העלו מסביב למשכן קורח דתן ואבירם", היינו שכבר נגזר גזר-דינם של הרשעים הללו ומשה רבנו לא היה יכול עוד לומר להם דבר בעניין; ובכל-זאת חיפש דרך ועצה להציל את דתן ואבירם מלרדת חיים שאולה, על-ידי שעמד לפניהם בהדרת-מלכות וקיווה ש"שישאו לו פנים".

על אחת כמה וכמה כאשר מדובר על יהודי שהוא בגדר תינוק שנשבה לבין העמים, בוודאי ובוודאי שחוב קדוש על כל אחד ואחד לעשות את כל התלוי בו כדי להצילו ולקרבו אל אבינו שבשמים.

(לקוטי שיחות פרשת קורח, כרך כה, עמ' 98)

וירדו חיים שאלה (טז,ל)

אדם צריך ליהרר מלהוריד את התורה, שהיא תורת חיים, לשאול תחתית של הקליפות. שכן לימוד התורה שלא לשמה מוריד את התורה לתוך הקליפות ר"ל.

(לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 329)

ויגמול שקדים (יז,בג)

הממוהר להפריח מכל הפירות (רש"י)

כאשר יורד ונמשך שפע אלוקי לעולם הזה הגשמי, בכל היכל שבו השפע עובר דנים את האדם שבעבורו נועדה השפעה זו, אם הוא ראוי לקבלה. אם האדם יוצא חייב בדינו, מתעכבת ההשפעה בעולמות העליונים, כחסד רוחני, ואינה נמשכת לעולם כחסד גשמי. אך כשנמשכת השפעה על-ידי אהרון ובניו הכוהנים, היא יורדת במהירות דרך כל העולמות, ללא דין ומשפט, בבחינת "עד מהרה ירוץ דברו".

(לקוטי תורה במדבר עמ' נה)

וגם את אחיך מטה לוי... הקרב איתך ויילוו עליך וישרתוך (יה,ב)

"לוי" מורה על התקשרות ודבקות בקב"ה (כמו "הפעם ילווה אישי אלי"). אולם עבודת הלויים היא רק לסייע לכוהנים, ואילו הם עצמם אינם משרתים בקודש. איך מתיישבים שני הדברים?
אלא שהיא הגותנת: מכיוון שהלויים עזרו לכוהנים בלבד, שהם יוכלו להיות משרתי עליון, לא הרגישו את עצמם למציאות כלל, אפילו לא מציאות דקדושה (משרתים בקודש); ודווקא התבטלות מוחלטת זו מביאה לדבקות אמיתית בקב"ה.

(לקוטי שיחות כרך כח עמ' 122)

ואני הנה נתתי לך וגו' (יה,ח)

לפי שבא קורח וערער כנגד אהרן על הכהונה בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה (רש"י)

"לפי שבא קורח וערער על הכהונה" - קורח טען ש"כל העדה כולם קדושים", ואינם זקוקים להשפעת והדרת הכהנים.
"בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה" - כדי להדגיש את תלותם של העם בכוהנים, כיצד הם זקוקים לכוהנים כדי להעלות את ענייניהם הגשמיים לקדושה.

(לקוטי שיחות כרך יח, עמ' 219)

כל חלב יצהר... אשר יתנו לה' (יה,יב)

והוא הדין בכל דבר שהוא לשם הא"ל הטוב, שיהיה מן הנאה והטוב... וכן הוא אומר כל חלב לה' (רמב"ם סוף הלכות איסורי מזבח)

כשהתעוררה שאלת סדר הלימודים בישיבות ובבתי-ספר דתיים בארצות הברית, עמד כ"ק אדמו"ר הרי"צ על כך שלימודי הקודש יתקיימו בבוקר, שאז הראש רענן, ואילו לימודי החול יתקיימו אחר-הצהרים.
וטעמו ונימוקו עמו: הזמן המובחר והמשובח, שהוא בחינת 'חלב', יש להקדיש לגבוה.

(לקוטי שיחות כרך ב עמ' 326)

ברית מלח עולם (יה,יט)

מלח מצד עצמו אין בו טעם. לעומת זאת, בשר ולחם יש בהם טעם, ובכל זאת המלח משביח את טעם הבשר. 'לחם' ו'בשר' מסמלים את לימוד הנגלה דתורה, שבה יש לאדם השגת המהות (טעם). 'מלח' מסמל את פנימיות התורה, שכאשר היא בפני עצמה אין בה טעם, כי בלימוד פנימיות התורה יש רק השגת המציאות (ולא המהות).

כשם שעל-ידי נתינת המלח על-גבי הבשר מיתוסף לבשר טעם, כן על-ידי לימוד הנגלה והחסידות גם יחד, מיתוספים מתיקות וטוב-טעם בלימוד הנגלה.

(לקוטי תורה ויקרא ה,ג)

"אם אין קמה אין תורה"

רבי אלעזר בן עזריה אומר אם אין תורה אין דרך־ארץ אם אין דרך־ארץ אין תורה...
אם אין קמה אין תורה אם אין תורה אין קמה (פרק ג משנה יז)

ויובן... מאמר רז"ל אם אין קמה אין תורה, דקמה הוא לחם מן הארץ, ותורה היא לחם מן השמים, וצריך להיות שניהם דווקא, כמאמר המשנה כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה, ויפה תלמוד תורה עם דרך־ארץ שיגיעת שניהם משכחת עוון.

והיינו, שבכדי להשכיח ולתקן את חטא עץ הדעת צריך להיות יגיעת שניהם דייקא, תורה וקמה. והנה, ב' העניינים דתורה וקמה בגשמיות, הם לפי שגם ברוחניות (בעניין התורה ומצוות) גופא יש גם־כן ב' העניינים, לימוד התורה ועבודת התפילה:

דתורה היא מלמעלה למטה, כמו שכתוב תען לשוני אמרתך, כעונה אחר הקורא, והיינו שאינו שום מציאות, כי אם שמקבל ההמשכה וההשפעה מלמעלה. ותפילה היא מלמטה למעלה, כמו שכתוב סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, דקאי על עבודת התפילה שעניינה הוא העלאה מלמטה למעלה.

וב' עניינים אלו דתורה ותפילה הם ברוחניות, ומהם נמשך גם בגשמיות עניין תורה וקמה, דקמה הוא לחם מן הארץ, דוגמת עניין התפילה שהיא העלאה מלמטה למעלה, וכשם שבעבודת האדם צריך להיות גם כן קו התפילה ואינו מספיק לימוד התורה בלבד, כמו כן גם בגשמיות צריך להיות תורה עם דרך ארץ דווקא.

כמאמר רז"ל הרבה עשו כר' ישמעאל ועלתה בידם ונהיינו, דעם היות שהעסק בדרך ארץ גופא הוא גם כן על־פי התורה, כמו שכתוב בתחילת פרשה שנייה דקריאת שמע והיה אם שמוע תשמעו גו', הרי אחר כך כתיב ואספת דגנך גו', היינו שצריך להיות גם העסק בדרך ארץ דווקא, תורה עם דרך ארץ. וברוחניות הוא עניין התורה והתפילה.

וב' עניינים אלו בעבודה הוא עניין רצוא ושוב, ובכללות הוא ההפרש בין ב' פרשיות הראשונות דקריאת שמע: ואהבת גו' בכל לבבך ובכל נפשך הוא עניין העבודה דרצוא. והיה אם שמוע תשמעו הוא עניין העבודה דשוב.

[...] ויש מעלה בב' העניינים, המעלה בתורה היא להיותה המשכה מלמעלה למטה, והמעלה בתפילה היא לפי שעל־ידי ההעלאה מלמטה למעלה שהוא עניין של התחדשות אזי ממשיכים אור חדש.

[...] והנה, מי שתורתו אומנתו מאיר אצלו בגילוי בחינת התענוג שבתורה... שהוא תענוג פשוט שאינו מורכב בשום דבר, דאף שאצל כולם הרי התענוג שבתורה הוא בהעלם, מכל מקום, במי שתורתו אומנתו הרי זה בגילוי.

[...] ולעתיד יהיה זה בגילוי אצל כל ישראל, דזהו מה שאמרו שעולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה, שהוא תענוג הפשוט שאינו מורכב בשום דבר.

אמנם מי שאין תורתו אומנתו, צריך להיות אצלו ב' העבודות דתורה ותפילה, שהוא רצוא ושוב, דכמו שהוא נמשך בגשמיות הוא עניין קמה ותורה, דיגיעת שניהם דווקא משכחת עוון (כנ"ל).

(מאמר ד"ה ראשית עריסותיכם ה'תשט"ז. תורת מנחם כרך יז עמ' 4'3, 10'9, בלתי מוגה)

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת קרח

כ"ג בסיוון

השכם בבוקר - אמירת תהילים בציבור. אחר אמירת כל התהילים יאמרו קדיש יתום. ואם יש חיוב - יאָרצייט או אבל (רח"ל) - אומר קדיש יתום אחרי כל ספר². אחר-כך לומדים במשך כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר-כך תפילה³.

1) כך היתה עיקר התקנה דשבת מברכים (אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג עמ' תל, וכן מוכח מדבריו שם עמ' תקע"ח), כמו לגבי תקנת אמירת תהילים בכל יום, כידוע הפתק שנמצא על שולחנו של אדמו"ר מהוריי"צ לאחר מאסרו (אג"ק שלו ח"א עמ' תקצ"ט), אע"פ שגם היחיד חייב בה (כאמור באג"ק שלו ח"ב עמ' תקכ"ב. וראה שם בהמשך עמ' תקכ"ד: "לגודל העניין של אמירת תהילים בציבור").

אנב, כך נדפס גם בכותרת "תקנת אמירת תהילים בציבור" הנדפסת לראשונה בסידור 'תורה אור' תש"א ואילך, אחרי 'יקום פורקן' ומי שברך, ולאחר-מכן בראש ספרי התהילים 'אוהל יוסף יצחק' (וכן בהקדמה של הוצאת קה"ת שם). במהדורת ס' תהילים עם פירוש הצמח-צדק בשנת תשי"ג, חסרה תיבת 'בציבור', אבל ישנה (מסתמא - ע"פ הוראת הרבי) בתהילים שבסידורי 'תהילת ה' (תח"י משנת תשי"ז ואילך, ואולי עוד לפני כן).

2) הוראת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ב"תקנת אמירת תהילים בציבור" הנ"ל.

והוסף על כך הרבי: "נראה לי, שבמקרה שאומרים קדיש בין ספר לספר - יאמרו מקודם ה'יהי רצון' שאחרי הספר (על-כל-פנים יאמרו - זה האומר קדיש), שעניינו סיום אמירת מזמורים, שלכן אומר קדיש אחרי-זה. ואחר-כך, כשמתחיל ספר שלאחריו - הוא מעין דבר חדש. ועל-דרך ברכת-המוזון כשמחלקין סעודה לשניים (ראה שו"ע רבינו סי' רצ"א סוף ס"ג) - אג"ק של הרבי כרך י' עמ' דש ובסוף התהילים הנ"ל עמ' 223, ס' המנהגים עמ' 30 ועמ' 55.

3) הוראת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ - אג"ק ח"ד עמ' תכג, קובץ מכתבים שבסו"ס תהילים 'אהל יוסף יצחק' עמ' 192, לוח 'היום יום' כו בכסלו וס' המנהגים עמ' 30.

המולד: יום חמישי בלילה - אור ליום שישי, בשעה 2:56 ו' 11 חלקים.

מברכים החודש: "ראש-חודש תמוז ביום השבת-קודש, ולמחרתו ביום הראשון הבא⁵ עלינו לטובה".

איך אומרים 'אב הרחמים'.

התוועדות בבית-הכנסת. "רובא דרובא, הנה בכל התוועדות הרי ראשי המדברים תובעים מאת המסובים: שייטיבו הנהגותיהם ודרכיהם; שיקבעו עיתים ללמוד דא"ח, ושיישמרו הקביעות; ואשר הלימוד יהיה על מנת לעשות⁶ ולקיים.

והנה כללות עניין ואופן התוכחה [=בעניינים אישיים] מבוואר היטב ב(מאמר) דיבור-המתחיל: "אם רוח המושל⁸", אשר ראוי לכל אחד ואחד מאנשי הלומדו אליבא דנפשיה⁹. "אמנם הוכחה זו בעת ההתוועדות היא רק על דברים ועניינים שאין בהם משום הלכנת-פנים ולא כלום, כמו שהיה מאז

4) תיבה זו "ולמחרתו" נאמרת רק במצב זה, כדי לשלול את יום א' שלמחרת שבת הזו (שבת מברכים) - בשם הרה"ח ר' מרדכי שוסטערמאן ז"ל (ראה לקוטי-שיחות ח"כ עמ' 555 בהערה הראשונה).

5) ולא "הבאים" כיוון שהכוונה לראש-חודש, ולא לימים בהם הוא חל.

6) כ"ה באג"ק זו, נסמנה להלן בהערה 9 (ב'היום יום' נדפס: "ללמוד").

7) כ"ה בפסוק (קוהלת י', ד), במאמר, ובאג"ק (ב'היום יום': "ואם").

8) נדפס בשעתו ב'קונטרס למ"ד' (ספר המאמרים - קונטרסים 'ח"ב עמ' 716), ולאחרונה בספר-המאמרים תרפ"ד עמ' רטז. במאמר זה מדובר אודות מה שגדולי הדור מוצאים בעצמם, בדקות דדקות, את חטא דורם, ועל-ידי-זה מוכיחים את הדור, עיי"ש ובמכתב הנדפס לפני המאמר.

9) אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג עמ' רצב. 'היום יום', כד תשרי.

והמעיינות, בייסוד שלושת המוסדות המרכזיים: 'מחנה ישראל', 'קה"ת' ו'מרכז לענייני חינוך', שנמסרו על-ידי מייסדם, כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, לניהול חתנו, כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, כ"ישוב ראש ועד הפועל" של כל אחד מהם¹⁴.

נקבע על-ידי כ"ק רבינו כיום סגולה¹⁵, להפצת המעיינות והיהדות חוצה והתוועדות חסידיות. ובלשונו: "כבר נקבע על-ידי רבים מישראל ליום התוועדות וקבלת החלטות טובות¹⁶ בכל הפעולות דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, וכבר ראו התוצאות מהתוועדות אלה במעשה בפועל במשך יותר משלוש שני חזקה"¹⁷.

ומקדם, שאיש את רעהו הוכיחו באהבה ובחיבה גדולה¹⁰⁰.

"אם לדעתי ישמעו - יסדרו ההתוועדות דשבת מברכים באופן כזה שיבוא האור מהתוועדות זו גם בביתם של כל אחד ואחד מהמתוועדים, והתחלת ההבאה תהיה דווקא ביום השבת עצמו... לסדרה [=את ההתוועדות] באופן כזה - שיוכלו לסעוד סעודת שבת בביתם, ולספר גם בבית על-דבר שבת מברכים בכלל, ועל-דבר שבת מברכים מיוחד זה בפרט¹⁴.
פרקי אבות - פרק ג'¹².

יום חמישי,

כ"ח בסיוון

יום הצלת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ורעייתו הרבנית ע"ה מעמק הבכא האירופי, בהגיעם לשלום לארה"ב (תש"א)¹³.
ביום זה החלה תנופה חדשה בהפצת היהדות

10) אג"ק הנ"ל ח"ד עמ' יד, 'היום יום' שם.

11) אג"ק כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו כרך י עמ' ג.

12) הפסוקים דלהלן בפרק זה אינם שלמים, ולפי מה שמסר הרה"ח רי"ל שי' גרונר בשם הרבי, אין לאומרם עם שם ה' כמות-שהוא: פ"ג סוף משנה ג': "וידבר אלי". משנה ו': "אלוקים ניצב"; "בקרב אלוקים ישפוט"; "אז נדברו". משנה י"ד: "כי בצלם"; "בנים אתם". (ראה 'התקשרות' גיליונות: רעה, תטו, תקכ"ב, תרס"ט).

במשנה ט"ז צ"ל "ומצודה פרושה" בש' שמאלית.

13) קונטרס כ"ח סיוון תנש"א. פרשת הדברים בספר 'ימי מלך' ח"א פרק טו.

14) ראה שם ח"ב, פרקים יז"ח.

15) בלקוטי-שיחות כרך לג עמ' 274 מביא ממגילת תענית פ"ג, שבכ"ה בסיוון ערערו אומות העולם על בעלות ארץ-ישראל, והשיב להם גביהו בן פסיסא "תשובה ניצחת", וביקשו "תנו לנו זמן שלושה ימים" וכאשר "הלכו ולא מצאו תשובה, מייד הניחו בתיהם כשהיו מלאים, שדותיהם כשהן זרועות, כרמיהם כשהן נטועות, הלכו וברחו להם... ועשו אותו היום יום-טוב" וכיוון שהוויכוח התנהל בכ"ה סיוון, נמצא שביום כ"ח סיוון (בסוף שלושת הימים) היתה הצלה בפועל מאומות העולם. ומקשר זאת עם הצלתו ביום זה, שהביאה תנופה חדשה - ע"י העמידה בתוקף עם התורה - בהעבודה ד'כיבוש הארץ' (נעשה כאן ארץ-ישראל") דחצי כדור התחתון, עד שמתבררים לא רק הניצוצי קדושה שבנכסיהם, אלא גם האומות עצמן, ש"הלכו וברחו" למקומם האמיתי, עיי"ש.

16) "להתחזק ולהוסיף... ובאופן של התעסקות בכל כוחו [=כח סיוון], ועוד יותר מכפי כוחו" - סה"ש תשמ"ט ח"ב עמ' 546.

17) ספר-השיחות תשמ"ט ח"ב עמ' 545.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישע"י ע"ה דייטש